

Analytická část: 4. Konzervatoře

Obsah

Shrnutí.....	2
Analýza.....	3

Shrnutí

V konzervatořích se ve školním roce 2024/25 vzdělávalo celkem 3 866 **žáků**, a sice na 18 školách. Téměř čtyři pětiny žáků se vzdělávaly ve školách veřejného zřizovatele (3 052, tj. 78,9 %). Celkem 3 317 žáků (tj. 85,8 %) se vzdělávalo v šestiletém programu a 549 žáků (tj. 14,2 %) v programu osmiletém.

Od školního roku 2017/18 do školního roku 2020/2021 počet žáků konzervatoří rostl (celkově o 3,2 %), další tři školní roky naopak klesal (celkem se snížil o 2,3 %) a v posledním školním roce (2024/25) se oproti předešlému o 1,4 % zvýšil. Podíl dívek mezi žáky konzervatoří se v posledních deseti letech pohybuje mezi 61 % a 65 %, ve školním roce 2024/25 činil 64,2 %.

Velká část žáků se ve školním roce 2024/25 vzdělávala na **pražských konzervatořích** (45,0 %) a větší než desetinový podíl žáků najdeme též v konzervatořích v Moravskoslezském a Jihomoravském kraji (12,8 %, resp. 12,4 %).

Celkem 2 174 žáků konzervatoří se ve školním roce 2024/25 vzdělávalo v **oborech** hudebních (tj. hra hudební nástroj, dirigování či skladba), 674 v oboru zpěv, 673 v oboru tanec a 345 v dramatickém umění. Oproti předešlému roku se nejvíce zvýšil počet žáků v oboru dramatického umění (o 5,8 %), zvýšil se však i v ostatních oborech kromě oboru tanec. Tam se počet žáků o 0,7 % snížil.

Ve školním roce 2024/25 navštěvovalo konzervatoře v Česku celkem 265 **žáků cizí státní příslušnosti**, což je 6,9 % z celkového počtu žáků. Ze všech cizinců bylo na konzervatořích ve školním roce 2024/25 celkem 136 žáků z Ukrajiny, 60 žáků ze Slovenska a 18 z Ruska. Z ostatních jednotlivých cizích zemí již bylo v našich konzervatořích zaznamenáno pět a méně žáků.

Nejvyšší podíl žáků cizí státní příslušnosti najdeme v plzeňských a pražských konzervatořích (9,3 %, resp. 9,0 % ve školním roce 2024/25). Naopak nejmenší podíl cizinců zaznamenaly konzervatoře v kraji Zlínském (2,7 %), Pardubickém (3,2 %) a Moravskoslezském (3,4 %). V ostatních krajích bylo v konzervatořích od 4,9 % do 6,3 % cizinců.

Z celkového počtu žáků se 94,6 % žáků ve školním roce 2024/25 vzdělávalo **denní formou studia** a 5,4 % **jinou formou**. **Nižší ročníky** osmiletých konzervatoří spadající do povinné školní docházky navštěvovalo celkem 7,3 % žáků a zbylých 92,7 % pak **vyšší ročníky** osmiletých konzervatoří a šestileté konzervatoře.

Přitom desetina žáků navštěvujících ve školním roce 2024/25 vyšší ročníky osmileté konzervatoře nebo šestiletou konzervatoř byla **ve věku 25 let a více** (9,9 %). Mezi žáky, kteří se vzdělávali jinou než denní formou, zaujímal žáci ve věku 25 let a více dokonce téměř polovinu (51,2 %). Z jiného úhlu pohledu lze doplnit, že ze žáků ve věku 25 let a více se jich 69,6 % vzdělávalo denní formou studia a 30,4 % jinou formou. Oproti tomu mezi žáky mladšími než 25 let činil podíl těch vzdělávajících se denní formou 97,1 %.

Učitelé v konzervatořích v uplynulém školním roce působili na 1 093,9 plného pracovního úvazku. Na jednoho učitele (resp. na jeden plný úvazek učitele) připadalo v průměru 3,5 žáka. Pokud se jedná o genderové složení, v konzervatořích byl podíl žen a mužů mezi pedagogy relativně vyrovnaný – ve školním roce 2024/25 tvořily ženy 50,7 % všech plných pracovních úvazků učitelů. Ve srovnání s tím připomeňme, že ve středních školách patřily ženám tři pětiny plných pracovních úvazků.

Analýza

Jak již bylo v kapitole o středních školách zmíněno, konzervatoře jsou školy, kde se uskutečňuje jak střední vzdělávání s maturitní zkouškou, tak i vyšší odborné vzdělávání. Střední vzdělávání s maturitní zkouškou lze získat nejdříve po čtyřech letech v denní formě šestiletého vzdělávacího programu (určeného pro absolventy základních škol), nebo po osmi letech v denní formě vzdělávání v osmiletém vzdělávacím programu v oboru tanec (určeném pro žáky po ukončení 5. ročníku základních škol, kteří v prvních čtyřech ročnících konzervatoře plní povinnou školní docházku). Pokud žák absolvuje všechny ročníky konzervatoře a vykoná závěrečné absolutorium, získává vyšší odborné vzdělání v konzervatoři a je mu přiznán titul diplomovaný specialista (DiS.).

V konzervatořích se ve školním roce 2024/25 vzdělávalo celkem 3 866 **žáků**, a sice na 18 školách¹. Téměř čtyři pětiny žáků se vzdělávaly ve školách veřejného zřizovatele (3 052, tj. 78,9 %), zbytek ve školách soukromých (582, tj. 15,1 %) a církevních (232, tj. 6,0 %) - viz tabulku č. 4.1. Celkem 3 317 žáků (tj. 85,8 %) se pak vzdělávalo v šestiletém programu a 549 žáků (tj. 14,2 %) v programu osmiletém.

Tab. 4.1 Konzervatoře - počet škol, žáků a učitelů celkem a dle zřizovatele školy (2024/25)

Zdroj: ČSÚ podle údajů MŠMT

zřizovatel	školy		žáci		učitelé ^{*)}		žáků na 1 učitele
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	
veřejný	13	72,2	3052	78,9	933,2	85,3	3,3
soukromý	3	16,7	582	15,1	89,2	8,2	6,5
církevní	2	11,1	232	6,0	71,5	6,5	3,2
celkem	18	100	3 866	100	1 093,90	100	3,5

^{*)} přepočtení na počet plných úvazků, neboli plně zaměstnané učitele

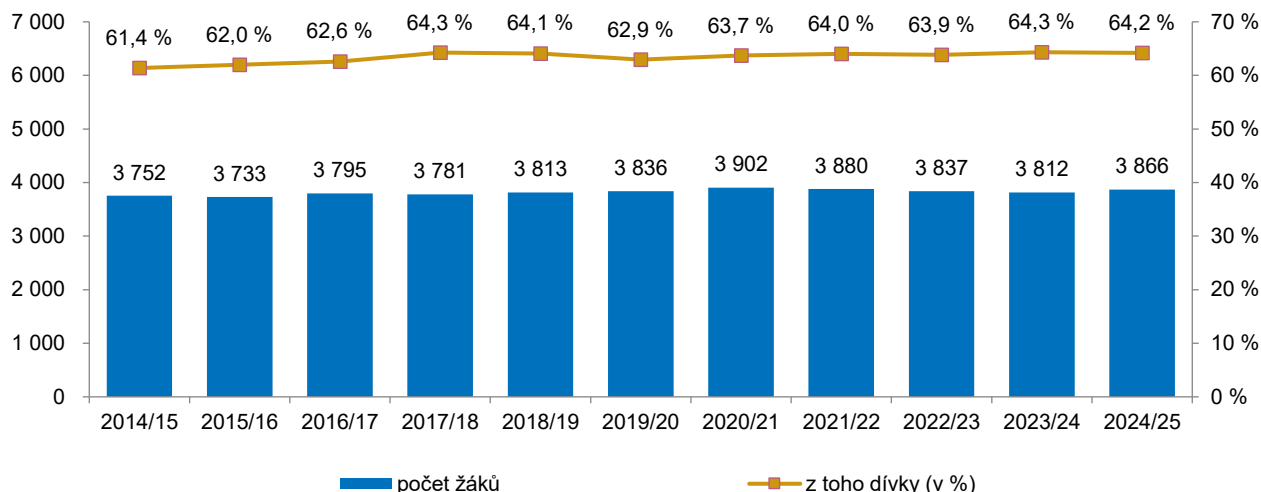
Na jednoho **učitele** (resp. na jeden plný úvazek učitele) připadalo v průměru 3,5 žáka. Přitom ve školách s veřejným a církevním zřizovatelem připadalo na jednoho učitele méně žáků (3,3, resp. 3,2), než jak tomu bylo ve školách se zřizovatelem soukromým (6,5).

Pokud se jedná o genderové složení, v kapitole věnované středním školám bylo řečeno, že tři pětiny všech středoškolských učitelů přepočtených na plně zaměstnané tvořily ženy. Oproti tomu v konzervatořích byl podíl žen a mužů mezi pedagogy téměř vyrovnaný – ve školním roce 2024/25 tvořily ženy 50,7 % všech učitelů.

Věnujme nyní pozornost **vývoji počtu žáků v čase**. Výše bylo uvedeno, že počet žáků v základních školách měl v posledních deseti letech vzestupnou tendenci, pouze mezi školními roky 2022/23 a 2023/24 žáků ubylo. Počet žáků ve středních školách v prvních čtyřech letech poslední dekády klesal, poté naopak stoupal. Pokud se jedná o konzervatoře, byl počet žáků v uplynulém desetiletí poměrně stabilní a pohyboval se mezi 3 733 a 3 902. Mezi školními roky 2020/21 a 2023/24 sice o 2,3 % poklesl, mezi posledními dvěma školními roky však vzrostl o 1,4 %.

Podíl dívek ze všech žáků konzervatoří se ve sledovaných školních rocích pohyboval mezi 61,4 % ve školním roce 2014/15 a 64,3 % ve školním roce 2017/18 a 2023/24 – viz graf č. 4.1. Doplňme, že za posledních deset let zůstal počet konzervatoří celkem, jakož i počet konzervatoří poskytujících šestileté a osmileté denní vzdělávání neměnný.

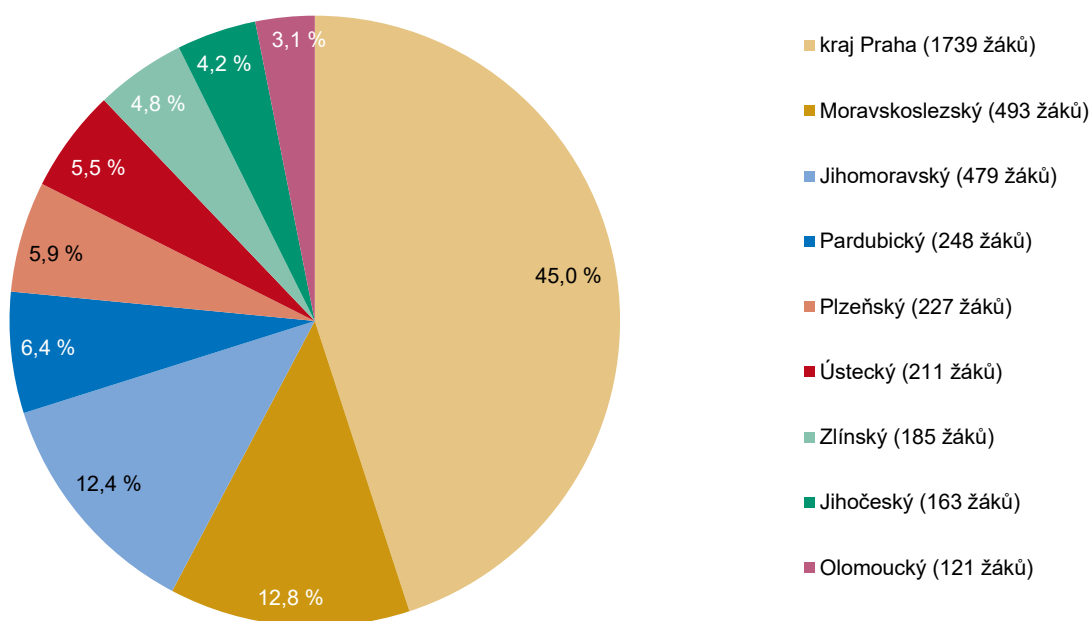
¹ Školou je myšlen právní subjekt s jedním ředitelstvím, které může zahrnovat více odloučených pracovišť, jakož i více úrovní a druhů vzdělávání.

Graf 4.1 Konzervatoře – vývoj počtu žáků a podílu dívek

Zdroj: ČSÚ podle údajů MŠMT

Podíváme-li se na **rozložení konzervatoří do krajů v Česku**, pak osm z celkem osmnácti konzervatoří se ve školním roce 2024/25 nacházelo v Praze, po dvou v Jihomoravském a Moravskoslezském kraji a po jedné konzervatoři v kraji Jihočeském, Plzeňském, Ústeckém, Pardubickém, Olomouckém a Zlínském. Ve všech těchto krajích konzervatoře nabízely vzdělávání v šestiletém programu. Kromě toho v Praze tři konzervatoře nabízely vzdělávání v osmiletém programu a jednu takovou konzervatoř najdeme i v kraji Jihomoravském a Moravskoslezském.

Graf č. 4.2 znázorňuje, jaký **podíl žáků** konzervatoří se ve školním roce 2024/25 vzdělával **v jednotlivých krajích České republiky**. Jak lze z počtu konzervatoří v jednotlivých krajích odvodit, velká část žáků se ve školním roce 2024/25 vzdělávala na pražských konzervatořích (45,0 %; celkem 1 739 žáků) a větší než desetinový podíl žáků najdeme též v konzervatořích v Moravskoslezském a Jihomoravském kraji (12,8 %, resp. 12,4 %). V kraji Pardubickém, Plzeňském i Ústeckém se vzdělávalo více než 5 % ze všech žáků konzervatoří. Menší než pětiprocentní podíly pak najdeme v krajích Zlínském, Jihočeském a Olomouckém, kde se vzdělávalo již méně než 200 žáků (nejméně v Olomouckém kraji, konkrétně 121 žáků).

Graf 4.2 Konzervatoře – podíly žáků vzdělávajících se v jednotlivých krajích (2024/25)

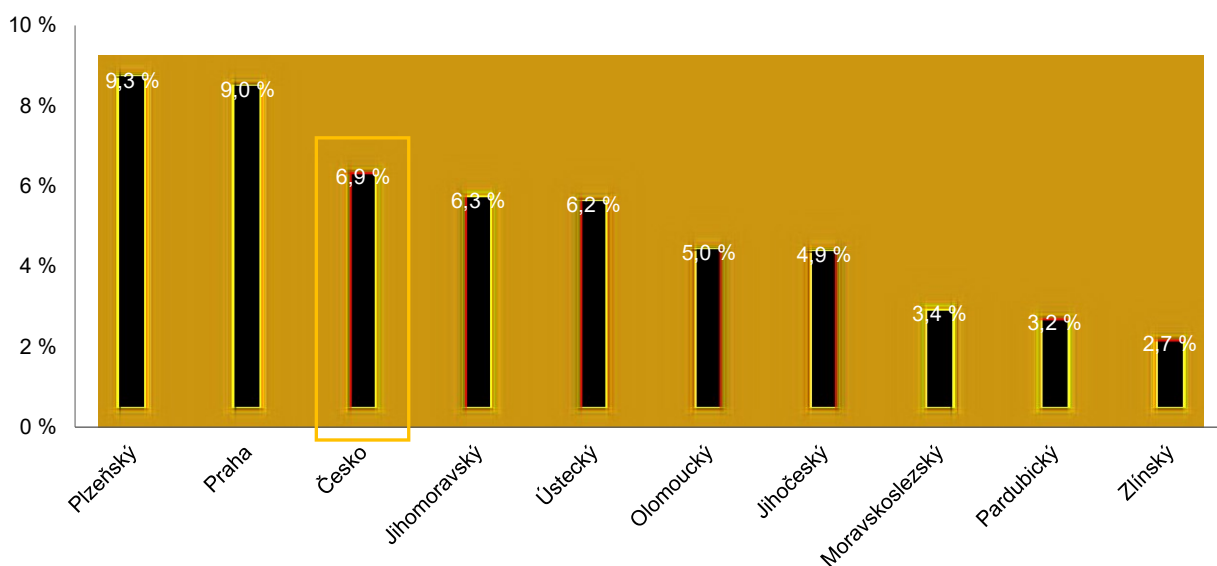
Zdroj: ČSÚ podle údajů MŠMT

Ve školním roce 2024/25 navštěvovalo konzervatoře v Česku celkem 265 **žáků cizí státní příslušnosti**, což je 6,9 % z celkového počtu žáků. Ze všech cizinců bylo na konzervatořích ve školním roce 2024/25 celkem 136 žáků z Ukrajiny, 60 žáků ze Slovenska a 18 z Ruska. Z ostatních jednotlivých cizích zemí již bylo v našich konzervatořích zaznamenáno pět a méně žáků.

Graf č. 4.3 uvádí podíly **žáků cizí státní příslušnosti** vzdělávajících se v konzervatořích v jednotlivých krajích ve školním roce 2024/25. Mezi žáky s cizím státním občanstvím se nezapočítávají žáci s českou a jinou státní příslušností – každý žák je veden jen pod jednou státní příslušností.

Nejvyšší podíl žáků cizí státní příslušnosti najdeme v konzervatořích plzeňských (9,3 %) a pražských (9,0 %). Naopak nejmenší podíl cizinců zaznamenaly konzervatoře v kraji Zlínském (2,7 %), Pardubickém (3,2 %) a Moravskoslezském (3,4 %). V ostatních krajích bylo v konzervatořích od 4,9 % do 6,3 % cizinců.

Graf 4.3 Konzervatoře – podíly žáků cizí státní příslušnosti vzdělávajících se v jednotlivých krajích ze všech žáků v těchto krajích (2024/25)

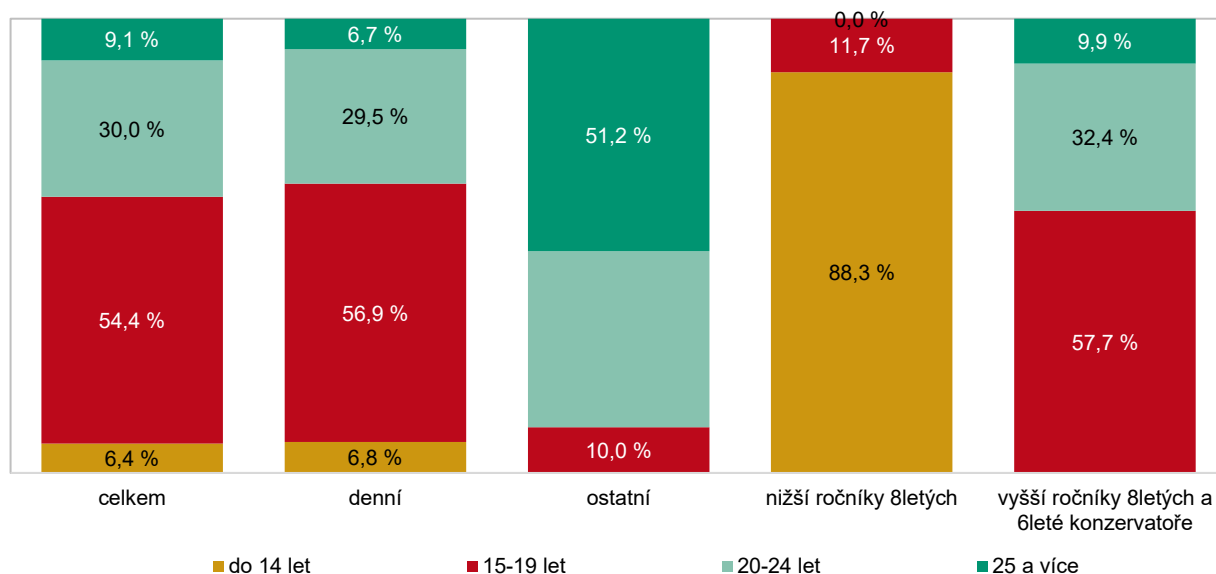

Zdroj: ČSÚ podle údajů MŠMT

Můžeme doplnit, že v konzervatořích v Česku se ve školním roce 2024/25 vzdělávalo celkem 93 žáků **se zdravotním postižením**, z čehož 46 žáků tvořily dívky. Téměř polovina žáků se zdravotním postižením (celkem 44) se vzdělávala v pražských konzervatořích, dvanáct v Moravskoslezském kraji, devět z kraje Ústeckém a Jihomoravském, osm v kraji Pardubickém, šest v kraji Olomouckém a pět v kraji Zlínském.

Ve školním roce 2024/25 se na konzervatořích vzdělávalo 94,6 % žáků **denní formou studia** a 5,4 % **jinou formou**. Celkem 7,3 % žáků navštěvovaly **nižší ročníky** osmiletých konzervatoří spadající do povinné školní docházky a 92,7 % pak vyšší ročníky osmiletých konzervatoří a šestileté konzervatoře.

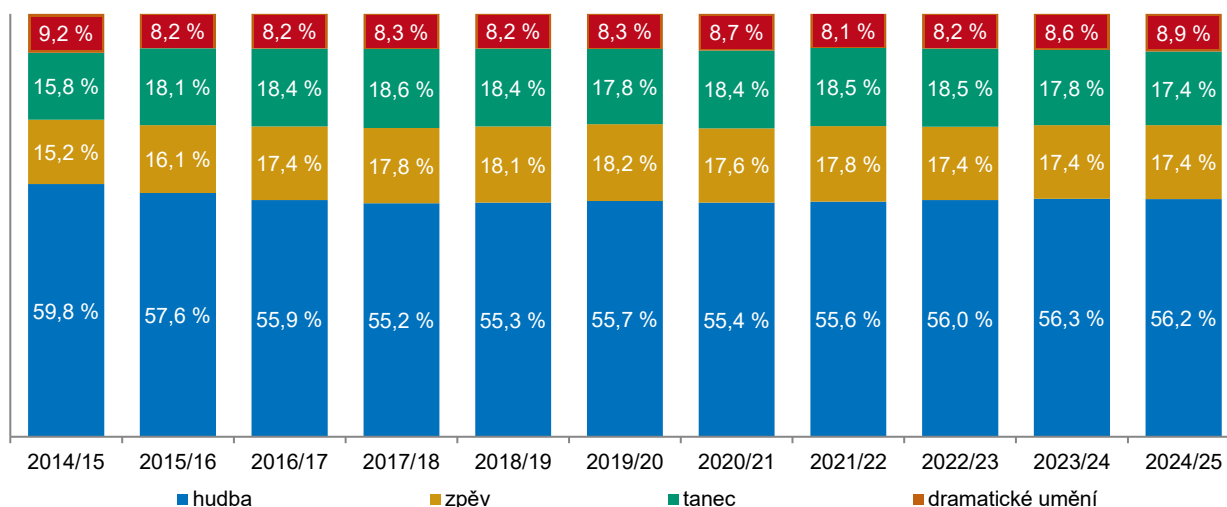
Z délky vzdělávání na konzervatořích a možnosti vzdělávat se i v pozdějším věku (např. při zaměstnání) je zřejmé, že v konzervatořích najdeme žáky spadající do **širokého věkového rozpětí**. Graf č. 4.4 ukazuje rozložení žáků konzervatoří dle věku celkem, v dělení na denní a ostatní formy vzdělávání a na nižší ročníky konzervatoře spadající do povinné školní docházky a vyšší ročníky. Jak je patrné, desetina žáků navštěvujících vyšší ročníky osmileté konzervatoře nebo šestiletou konzervatoř byla ve věku 25 let a více (9,9 %). Mezi žáky, kteří se vzdělávali jinou než denní formou, zaujímal žáci ve věku 25 let a více dokonce téměř polovinu (51,2 %). Z jiného úhlu pohledu lze doplnit, že ze žáků ve věku 25 let a více se jich 69,6 % vzdělávalo denní formou studia a 30,4 % jinou formou. Oproti tomu mezi žáky mladšími než 25 let činil podíl těch vzdělávajících se denní formou 97,1 %.

Graf 4.4 Konzervatoře – rozdělení žáků dle věku celkem a dle formy a úrovně vzdělávání (2024/25)

Zdroj: ČSÚ podle údajů MŠMT

Celkem 2 174 žáků konzervatoří se ve školním roce 2024/25 vzdělávalo **v oborech hudebních** (tj. hra hudební nástroj, dirigování či skladba), 674 v oboru **zpěv**, 673 v oboru **tanec** a 345 v **dramatickém umění**. Oproti předešlému roku se zvýšil celkový počet žáků konzervatoří o 1,4 %. Nejvíce se zvýšil počet žáků v oboru dramatického umění (o 5,8 %), zvýšil se však i v ostatních oborech kromě oboru tanec. Tam se počet žáků nepatrně snížil (o 0,7 %, neboli o pět žáků).

Graf č. 4.5 dále ukazuje, jaký podíl žáků konzervatoří studoval ten který obor ve školních rocích 2014/15 až 2024/25. Jak je patrné, nejvyšší podíl žáků se ve všech uvedených letech vzdělával ve hře na hudební nástroj, dirigování či skladbě (tj. v oboru hudba). Ve všech sledovaných letech se v tomto oboru vzdělávala více než polovina žáků konzervatoří, nejvyšší podíl ve školním roce 2014/15 (téměř 60 %) a nejnižší ve školním roce 2017/18 (55,2 %). Obor zpěv zaznamenal ve školních rocích 2014/15 až 2019/20 růst (z 15,2 % na 18,2 %), do školního roku 2022/23 se však snížil na 17,4 %, na kterých setrval i v následujících dvou školních rocích. Od školního roku 2014/15 do roku 2017/18 také rostl podíl žáků vzdělávajících se v oboru tanec (z 15,8 % na 18,6 %). Do roku 2024/25 se však snížil na 17,4 %. Nakonec, podíl žáků vzdělávajících se v oboru dramatické umění v čase kolísal, a sice mezi 8,1 % (ve školním roce 2021/22) a 9,2 % (ve školním roce 2014/15).

Graf 4.5 Konzervatoře – podíly žáků vzdělávajících se v různých oborech (2014/15 až 2024/25)

Zdroj: ČSÚ podle údajů MŠMT